

ปัจจัยทำนายนการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสยสวนปีสสวระ
ของบุดการพยาบาล โรงพยาบาลสวรรคัประชารักษ์

นารี ศรีชัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

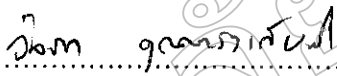
พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ นารี ศรีชัย ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

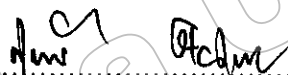
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

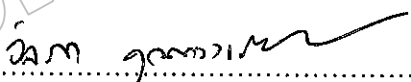

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. สุภาภรณ์ ด้วงแพง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา คุณทรงเกียรติ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

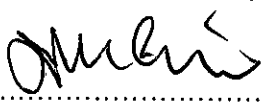

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร. สายพิณ เกษมกิจวัฒนา)

..... กรรมการ
(ดร. สุภาภรณ์ ด้วงแพง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วัลภา คุณทรงเกียรติ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. กุหลาบ รัตนสังข์ธรรม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประทุม ม่วงมี)

วันที่...๕...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2550

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์ ระดับบัณฑิตศึกษา

จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2549

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.สุภาภรณ์ ดั่งวงแพง อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลภา คุณทรงเกียรติ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.สายพิน เกษมกิจวัฒนา ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.กุหลาบ รัตนสังขธรรม กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขและวิจารณ์ผลงาน ทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จาก น.พ.แสงชัย สิมมาจอร์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ดร.ราศรี ถิ่นะกุล รองผู้อำนวยการฝ่ายการพยาบาล และ คุณรัชนิภรณ์ โกศลวัฒน์ หัวหน้างานป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล ที่ให้โอกาสผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา ตลอดจนพยาบาลทุกท่านในโรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อสำเนียง ศรีชัย ผู้ล่วงลับที่เป็นกำลังใจ และ คุณแม่ชื่น ศรีชัย ที่ได้ให้กำลังใจ ทำให้ผู้วิจัยต่อสู้กับอุปสรรคให้ผ่านพ้นไปด้วยดี รวมทั้งเพื่อน ๆ และท่านอื่น ๆ ที่มีได้เอ่ยนามในที่นี้ที่มีส่วนช่วยให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือ ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่ บุพการี บุรพอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่าทุกวันนี้

นารี ศรีชัย

47924682: สาขาวิชา: การพยาบาลผู้ใหญ่; พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คำสำคัญ: ปัจจัยทำนาย/ แนวปฏิบัติการพยาบาล/ ผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ/

การปฏิบัติการพยาบาล

นารี ศรีชัย: ปัจจัยทำนายการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ (FACTORS PREDICTING NURSING PRACTICE FOLLOWING THE CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR URINARY CATHETERIZED PATIENTS AT SAWANPRACHARAK HOSPITAL) ละครกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุภาภรณ์ ดั่งแพง, D.N.S., วัฒนา คุณทรงเกียรติ, Ph.D. 125 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทำนายการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล โรงพยาบาลสวรรค์ประชารักษ์ จังหวัดนครสวรรค์ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 172 ราย เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 21 พฤศจิกายน 2549 ถึงวันที่ 21 ธันวาคม 2549 โดยใช้แบบสอบถามคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาล ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ทักษะคิดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาล การสนับสนุนจากองค์กร และการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นต่อน (Stepwise Multiple Regression)

ผลการวิจัยพบว่าคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาล ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ความสามารถในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ทักษะคิดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาล และการสนับสนุนจากองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.28, 0.26, 0.25, 0.33$ และ 0.35 ตามลำดับ, $p < .05$) ปัจจัยการสนับสนุนจากองค์กร ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ และทักษะคิดต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ สามารถร่วมกันทำนายการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ได้ร้อยละ 20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($R^2 = .201, p < .01$)

จากผลการวิจัยครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าการนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้ ควรให้ความสำคัญกับปัจจัยดังกล่าว และสามารถนำไปใช้วางแผนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรพยาบาลด้านการคิดวิเคราะห์ บุคลากรพยาบาลควรตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเอง การมีทัศนคติที่ดี และการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ

47924682: MAJOR: ADULT NURSING; M.N.S. (ADULT NURSING)

KEYWORDS: PREDICTORS/ CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE/ URINARY
CATHETERIZED PATIENT/ NURSING PRACTICE

NAREE SORNCHAI: FACTORS PREDICTING NURSING PRACTICE
FOLLOWING THE CLINICAL NURSING PRACTICE GUIDELINE FOR URINARY
CATHETERIZED PATIENTS AT SAWANPRACHARAK HOSPITAL. ADVISORY
COMMITTEE: SUPAPORN DUANGPAENG, D.N.S., WANLAPA KUNSONGKEIT, Ph.D.
125 P. 2007.

The purpose of this research was to study factors predicting nursing practice following the clinical nursing practice guideline for urinary catheterized patients at Sawanpracharak hospital, Nakornsawan province. The samples consisted of 172 registered nurses. The data was collected from November 21, 2006 to December 21, 2006 using self-administered questionnaires. The instrument consisted of the characteristics of the clinical nursing practice guideline questionnaire, nursing practice competencies scale, attitude toward the clinical nursing practice guideline questionnaire and organizational support questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation and Stepwise multiple regression.

The findings showed that the characteristics of the clinical nursing practice guideline, years of experience, nursing practice competencies, attitude toward the clinical nursing practice guideline and organizational support were found to be statistically significant and positively related to nursing practice following the clinical nursing practice guideline ($r = 0.28, 0.26, 0.25, 0.33, 0.35$ respectively, $p < .05$). The results also revealed that organizational support, years of experience and attitude toward the clinical nursing practice guideline significant predicted nursing practice following the clinical nursing practice guideline at level of .01. The predicting power was 20 percents of the variance ($R^2 = .201, p < .01$).

The findings suggested that implementing of the clinical nursing practice guideline should consider those factors. Therefore, nurse administrators provide opportunities for nurses to enhance their competencies and positive attitude toward the clinical nursing practice guideline. Nurses should realize the need to develop competencies, positive attitude and follow the clinical nursing practice guideline for urinary catheterized patients.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	5
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
การติดต่อทางเดินปัสสาวะที่สัมพันธ์กับการสวนปัสสาวะ.....	11
แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่ลาสายสวนปัสสาวะ.....	18
การนำแนวปฏิบัติการพยาบาลไปใช้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการนำไปใช้.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
สถานที่ศึกษา.....	49
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	55
การพิทักษ์สิทธิ์ของกลุ่มตัวอย่าง.....	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	56
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	58

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	82
สรุปผลการวิจัย.....	82
อภิปรายผล.....	84
ข้อจำกัด.....	93
ข้อเสนอแนะ.....	94
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	104
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	105
ภาคผนวก ข การพิทักษ์สิทธิของผู้เข้าร่วมการวิจัย.....	109
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	113
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	125

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ได้จากการสุ่มตัวอย่าง..... 51
2	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษาทางการพยาบาล..... 61
3	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตำแหน่งของการปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน และประสบการณ์การดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ..... 62
4	จำนวน และร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามการได้รับความรู้เพิ่มเติมหลังการสำเร็จการศึกษา และแหล่งที่ได้รับความรู้เพิ่มเติมหลังการสำเร็จการศึกษา..... 63
5	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความครบถ้วนของคุณลักษณะของแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ..... 62
6	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ..... 65
7	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ด้านการสวนปัสสาวะ..... 65
8	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ด้านการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ..... 66
9	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลด้านการเปลี่ยนสายสวนและถูกรองรับปัสสาวะ..... 67
10	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ด้านการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ 67
11	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสามารถในการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาล ด้านการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ 68
12	คะแนนเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของทัศนคติต่อการใช้แนวปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะของบุคลากรพยาบาล 68

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 จำนวน และร้อยละของการสนับสนุนจากองค์กรด้านการให้ความรู้และฝึกทักษะ.....	69
14 จำนวน และร้อยละของการสนับสนุนจากองค์กรด้านการให้ข้อมูลย้อนกลับ.....	70
15 จำนวน และร้อยละของการสนับสนุนจากองค์กรด้านการมีส่วนร่วม.....	71
16 จำนวน และร้อยละของการสนับสนุนจากองค์กรด้านบทบาทหน้าที่.....	72
17 จำนวน และร้อยละของการสนับสนุนจากองค์กรด้านวัสดุอุปกรณ์.....	73
18 จำนวน และร้อยละของการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลด้านการสวนปัสสาวะ.....	74
19 จำนวน และร้อยละของการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลด้านการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ.....	75
20 จำนวน และร้อยละของการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลด้านการเปลี่ยนสายสวนปัสสาวะและถุงรองรับปัสสาวะ.....	76
21 จำนวน และร้อยละของการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวปฏิบัติการพยาบาลด้านการให้ความรู้แก่ผู้ป่วยและญาติ.....	77
22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร.....	79
23 ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของการสนับสนุนจากองค์กร ประสิทธิภาพการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ทศนคติต่อการใช้นโยบายการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ ในการทำนวยการปฏิบัติของบุคลากรพยาบาลตามแนวทางการดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะ	81

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดการวิจัย.....	8

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University